

Betreft: Gezamenlijke aanpak spookburgers Gemeente Amsterdam / Politie-eenheid Amsterdam

Aan de bestuursleden van de Vereniging van Eigenaren.

Amsterdam, 1 oktober 2014

Geachte bestuursleden van de Vereniging van Eigenaren,

De samenleving wordt steeds individualistischer waardoor het betrokkenheidsgevoel minimaliseert. Mensen die wat te verbergen hebben, krijgen mede hierdoor de kans om een volledig anoniem bestaan te leiden. Deze zogenaamde spookburgers maken zich regelmatig schuldig aan strafbare feiten zoals woninginbraken, oplichting, hennepplantages, diverse fraudesoorten en/of houden zich schuil voor de autoriteiten. Andere bewoners ondervinden hier dagelijks last. De Verenigingen van Eigenaren (VVE) kunnen, in samenwerking met de gemeente en de politie, een grote rol spelen in het tegengaan van spookburgerschap.

Spookburgers

Spookburgers zijn mensen die op een adres staan ingeschreven waar zij niet wonen, óf wonen op een adres waar zij niet staan ingeschreven. Uit diverse onderzoeken blijkt dat er landelijk 450.000¹ en in Amsterdam tussen de 10.500² en 57.900³ spookburgers zijn. De grote ruimte tussen deze aantallen kan verklaard worden door de definitie en/of methodiek van de verschillende onderzoeken en het beperkte zicht dat er bestaat op de in volledige anonimiteit levende personen.

Schade

Uit de praktijk blijkt dat spookburgers steeds vaker gebruik maken van woningen binnen de vrije sector, waarbij regelmatig sprake is van illegale verhuur. Niet alle huiseigenaren zijn zich er van bewust, dat zij aansprakelijk zijn voor gevolgschade als er in een verhuurde woning een illegaal hotel, een hennepplantage, of een cocaïne-laboratorium heeft gezeten. Uit het verleden blijkt dat de schade die spookburgers veroorzaken, jaarlijks kan oplopen tot tientallen miljoenen euro's. De schade die jaarlijks door hennepcultuur in woningen wordt veroorzaakt belooft al meer dan 100 miljoen euro⁴.

¹ Onderzoek 'Vertrokken Onbekend Waarheen', Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag 2012.

² Eindrapport pilot Interventieproject Schoon Schip, Sahupala, Lubberding en Vergeer, 2013

³ Brief van Gemeente Amsterdam aan minister BZK J. P.H. Donner, d.d. 22-11-2011, betreffende vergelijkend onderzoek gegevens GBA Amsterdam met gegevens van de Uitvoerder van de sociale werknemersverzekeringen (UWV).

⁴ De markt voor bemiddeling bij verhuur en huur van woonruimten in Nederland, rapport in opdracht van VBO Makelaar, P. Risseeuw, 2013.

Gezamenlijke aanpak

Gezien de ernst van de problematiek en de signalen die wij als gemeente en politie Amsterdam opvangen, is besloten om een gezamenlijk project te starten. Binnen dit project worden op basis van de woningwetgeving controles uitgevoerd op woningen en haar bewoners, waarvan wordt vermoed dat daar spookburgers verblijven. Tijdens deze controles komt geregeld informatie naar voren die duiden op boven aangehaalde misdrijven. Dit samenwerkingsverband heeft primair als doel om de spookburgers uit de anonimiteit te halen en de schade die zij toebrengen aan onze samenleving een halt toe te roepen. Uit de signalen die tot nu toe zijn opgevangen blijkt dat (het bestuur van) een VVE een cruciale rol speelt in dit probleem. Dit project kan dus alleen slagen met uw hulp. Bijvoorbeeld door goede statuten en een daadkrachtig op te treden tegen woningeigenaren die de regels van die statuten overtreden, kunt u bijdragen aan het terugdringen van illegale bewoning, het terugdringen van spookburgerschap en het terugdringen van de daaruit voortvloeiende criminaliteit. Dit zal het algehele 'veiligheidsgevoel' van de andere bewoners bevorderen.

Strenger toezicht

U kunt als VVE een bijdrage leveren door strenger toe te zien op naleving van woonregels en zo nodig de regels met betrekking tot het verhuren van woningen aanscherpen. Denkt u bijvoorbeeld aan extra alert zijn op het gebruik van valse legitimatiebewijzen en/of loonstroken. U kunt de eigenaren van de woningen ook sterk aanbevelen dat de huur altijd vanaf een op naam van de huurder gestelde Nederlandse bankrekening wordt betaald. Daarnaast kunt u aanbellen op het adres waarvan u denkt dat spookburgers wonen. Dit zou u ook in overleg of in samenwerking met de wijkagent van de politie van uw woonwijk kunnen doen.

Hulp van bewoners

Wij vragen u om voorstaande problematiek tijdens de volgende ledenvergadering onder de aandacht te brengen van bewoners. Door hen bewust te maken van de genoemde problematiek en ze om hulp te vragen, hopen wij dat zij zich meer betrokken voelen en worden zij actiever in hun eigen woonomgeving. Bewoners die informatie hebben kunnen dit (evt. via uw vereniging) delen met de verschillende instanties, gemeente en de politie. De belangrijkste contactgegevens zijn opgenomen in de bijlage.

Wat kunt u van ons verwachten

De ervaring leert dat bewoners klachten en/of informatie over verdachte omstandigheden eerder bij de huismeester of het bestuur van de VVE melden, dan bij de gemeente of de politie. U kunt daar zelf natuurlijk al veel mee doen. Indien uw mogelijkheden eindig zijn dan kunnen wij u wellicht helpen.

Informatie over mogelijke misstanden die wijzen op illegale bewoning of het plegen van misdrijven, kunt u melden via de e-mailadressen in de bijlage. Die informatie kan bijdrage aan gerichte controles op basis van de woningwetgeving, het oplossen van misdrijven en het uit de anonimiteit halen van spookburgers. Informatie waarvan u niet weet aan welk e-mailadres u dat kunt sturen, kunt u aan het speciaal voor dit doel geopend e-mailadres sturen. Dit e-mailadres is spookburgers@amsterdam.politie.nl (tot 01-10-2015). Wij zullen deze informatie doorsturen aan de juiste personen binnen de gemeente en de politie. Wij streven er zoveel als mogelijk naar om u op termijn een terugkoppeling te kunnen geven wat er met uw informatie is gedaan.

Samen staan we sterk

De gemeente en politie Amsterdam zijn ervan overtuigd dat we met de oplettendheid van de bewoners en VVE's veel kunnen bereiken. Wij danken u bij voorbaat voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

De gemeente en de politie Amsterdam

Bijlage: meldpunten met betrekking tot spookburgers en aanvullende informatie

Bijlage: meldpunten met betrekking tot spookburgers en aanvullende informatie

Meldpunten:

112

Is men getuige van een spoedeisend ernstig strafbaar feit of gaat het om urgente meldingen? Dan kan men bellen met 112.

De VVE

Hebben de bewoners klachten en/of opmerkingen met betrekking tot het overtreden van de statuten en komen ze er zelf niet uit? Dan kunt u als bestuur van de VVE de bewoners stimuleren om hun informatie met u te delen zodat u actie kunt ondernemen en toezien op het naleven van de statuten.

Gemeente Amsterdam

Woonfraude

Is er vermoedelijk sprake van illegaal onderhuur of woonfraude? Dan kan men dit (anoniem) doorgeven aan de gemeente via het 'meldingsformulier Zoeklicht' op de website www.amsterdam.nl > Wonen en Leefomgeving > Woonfraude.

De wijkagent

Heeft u of een bewoner informatie met betrekking tot spookburgers maar u kunt niet zelfstandig actie ondernemen? Dan kunt u altijd contact opnemen met uw wijkagent. Als u niet weet wie uw wijkagent is kunt u dit bij dichtstbijzijnde politiebureau navragen of op de website www.politie.nl/wijkagenten opzoeken.

Bel M.

Heeft men informatie over een ernstig strafbaar feit maar wil dit anoniem doorgeven aan een instantie? Dan kan men contact opnemen met 'Bel M.'. Dit is een meldlijn waar bijvoorbeeld informatie rondom strafbare feiten als moord en doodslag, overvallen, brandstichting en drugs- of mensenhandel doorgeven kan worden. **M.** is een onafhankelijke organisatie waar de anonimiteit van de melder verzekerd is. **M.** vraagt niet naar de naam, het adres of andere persoonlijke gegevens van de melder en de gesprekken worden niet opgenomen. **M.** is 7 dagen in de week bereikbaar via het telefoonnummer **0800-7000**:
-op maandag t/m vrijdag tussen 08:00 en 24:00 uur en;
-op zaterdag, zondag en feestdagen tussen 10:00 en 18:00 uur.

Politie Amsterdam

Lukt het niet om de informatie met betrekking tot spookburgers via de bovengenoemde meldpunten door te geven aan de juiste instanties? Dan kan men als laatste optie tot 01-10-2015 gebruik maken van het e-mailadres spookburgers@amsterdam.politie.nl om informatie met betrekking tot spookburgers door te geven. **Let op:** dit e-mailadres is niet bedoeld voor anonieme meldingen. De bewoners die op deze wijze informatie willen doorgeven moeten in de email hun naam, adres en het telefoonnummer waarop ze bereikbaar zijn vermelden. Op termijn zullen wij zorgdragen voor terugkoppeling.

Aanvullende informatie:

De volgende websites zijn te raadplegen voor aanvullende informatie voor een veiligere leefomgeving en verwijzing naar handige tools met betrekking tot toezicht op naleven van de statuten:

- www.vvebelang.nl;
- www.verhuurveilig.nl;
- www.meldwoonfraude.nl;
- www.identiteitsdocumenten.nl;
- www.amsterdam.nl > Bestuur en Organisatie > Organisaties > Team Identiteitsfraude